

זמני השבת

הדלקת נרות

16:19

צאת שבת

17:22

רביתו תם

17:54

מזמרת שבת

עלון 489

סורך העלון: נדב אלחדיף

התמונה לצד עמוד המערכת

שבת פרשת מקץ

תורת הר"י

הגאון הגדול הרב יאשיהו פינטו שליט"א

ראש מוסדות 'שבת ישראל' בארץ ובגולה ראש אבות בני הדין מרוקו

מחבר עלון משולחן שלמה

הגאון רבינו שלמה יהודה בארי שליט"א הגאון הינוקא

לכן בעת שהחשמונאים טיהרו את המקדש, והדליקו מחדש את המנורה, לא לקחו מנורה

מזהב, אלא לקחו שפודים של ברזל פשוטים והדליקו בהם (מנחות כח: מגילת תענית כסליו פ"ט; פסיקתא רבתי ב), וכל זה סיבב השי"ת בכדי ללמדנו שאין התכלית בפאר וביופי, כי אם חסר בפנימיות, לא ימשך מהאור הגנוז ולא תשרה השכינה, אף שידליקו במנורת הזהב המפוארת שכולה מקשה וכל עניינה ביוקר וחשיבות, אך אם יכוונו את המח והלב, יקבלו מאור הגנוז ותשרה השכינה, גם על ידי הדברים הפשוטים ביותר. כי הקב"ה אינו צריך לאור המנורה (שבת כב:), ואמרו רז"ל (תנחומא תצוה ג) שבבית המקדש היה מעשה נסים והיתה המנורה דולקת כל השנה כולה.

וכך הוא גם בכל המעלות שנאמרו בנר שבת ונר חנוכה, שכאשר מקיים האדם את המצוה ומדקדק לקיימה כדברי חכמים, העיקר שיכין את המח והלב להאמין בפנימיות המצווה, שבזה זוכה וממשיך את האור הגנוז בזרעו שהוא אור התורה כמו שכתוב (משלי ו, כג) "נר מצוה ותורה אור" - כלומר, שבהדלקת הנר מקיים את המצוה, אך בכדי להמשיך את התורה, זה תלוי באמונה של האדם באור היוצא מן הנרות, שאינו כאור בעלמא, אלא פנימיותו הוא נצנוץ מהמאור שבתורה הנקרא האור הגנוז. ולכן כל הטובות גנוזות באור זה שבנרות, והטובה העולה על כולם - שיהיה זרעו תלמידי חכמים הנגשים אל התורה בהכנת המוח והלב שהוא כהטבת הנרות והכנתם למשכן אור ה' יתברך.

אמרו חז"ל במסכת שבת (כג:) 'הרגיל בנר היוין ליה בנים תלמידי חכמים'. ומשם למדנו שסגולת נרות שבת וחנוכה היא לזכות לתורה ולבנים תלמידי חכמים (פירש"י שם), והנה אנו רואים שהרוב זהירים בנרות, ואף על פי כן לא הכל זוכים לכך שיהיו בניהם תלמידי חכמים, אלא שבאמת צריכים להתבונן ולהבין מהו אור נר שבת קודש ואור נר חנוכה.

והנה אמרו במדרש (במדבר טו, ו; תנחומא בהעלותך) שצאשר לא השתתף אהרון הכהן בקרבנות חנוכה המזבח, חלשה דעתו, וניחמו הקב"ה שהוא שזוכה להדליק את המנורה שהיא גדולה מן הקורבנות, כי הקרבנות הם בשביל לכפר ולהעביר את הדין מן העולם, אבל המנורה היא המשכיית של אור הגנוז, אור התורה.

ובאור הגנוז שבתורה טמון כל הישועות והשלמויות לכל הנבראים, ומיום בריאת העולם, תקוות כל הברואים שישגו משהו מן האור הגנוז, האור שממנו נברא ומתקיים העולם תמיד כמובא בזוהר תרומה (קמט.), ומקום משכנו הוא בית המקדש - שהוא הבית המוכן לאור הגנוז. ולכן עיקר עבודתינו היא להכשיר את עצמנו ואת כל העולם שיהיה ראוי לבית המקדש, ויהיו כל ישראל מקושרים בפנימיותם לבית המקדש, וזה על ידי שיחפצו הבריות בגילוי מלכותו יתברך, וישתוקקו לאור פניו המתגלה דרך בית המקדש, וזוהו יתוקן הכל.

ועיקר המשכת האור הגנוז אינה תלויה בהדלקת האש, אלא בהכנת הכלים של המח והלב, באמונה שלימה בה' ובתורתו ובמשה עבדו, שיהיו הכלים הללו זכים וראויים למשכן אורו יתברך, שעל ידי שהכלי הוכן כראוי על מעמדו, האור שכבר קיים ועומד מראשית הבריאה יבוא מאליו. ולכן לדעת הרמב"ם (ביאת מקדש פ"ט ה"ז) הדלקת המנורה כשרה בישראל, והמצוה על אהרן ובניו הנהנים היא הטבת והכשרת הנרות - אע"פ שתכלית המצוה היא ההדלקה. וכל זה בכדי שלא יטעה אדם לחשוב שגם הוא יכול להמשיך את האור הגנוז על ידי הדלקת אש, כי העיקר הוא ההכנה, הכנת המח והלב. וכך אהרן הכהן שהיו מוחו ולבו מוכנים למשכן לאור ה', הוא ובניו שיכלו להמשיך את האור הגנוז לבית המקדש, ומשם התפשט לכל העולם כולו.

הקב"ה משפיל ומרומם, מקים מעפר דל ומאשפות ירים אביון, כך בעת שהגיעה השעה היעודה, הרים הקב"ה את קרן יוסף הצדיק, והעלהו לגדולה בזכות פתרון חלום פרעה. וצריך להבין, הרי ליוסף לא היה מעמד וחשיבות בארץ מצרים, ואורבא, היה מושלך ומושפל בבית הכלא, וגם בשעה ששר המשקים הזכירו לפני פרעה, אמר שהוא נער עברי עבד לשר הטבחים והרי הוא שוטה ועבד, ולכן, אינו ראוי למלוכה. ואם כן, איך העלה פרעה את יוסף לגדולה, עד שאמר שמבלעדי לא ירים איש את ידו בכל ארץ מצרים והרכיבוהו במרכבת המשנה, וקראו לפניו אברך בכל ארץ מצרים? ואמנם, יוסף פתר לפרעה את חלומו על הצד הטוב ביותר, אך כידוע, שפרעה היה שרע גדול ובעל מידות רעות ומגוננות ביותר. ובפרט, היה גנוע במידת הגאווה ולא היה מוכן לשמוע לדעת אחרים ולתוכחתם, וא"כ איך כיבד את יוסף ואמר עליו שבחם כ"כ גדולים ומרובים, ונהג בענוהו גמורה, היפך ממידת הגאווה שהיתה טבועה בו? שלמה המלך אמר בחכמתו "הולך את חכמים יחכם ורועה כסילים ירוע", ואמרו חכמים במדרש, משל למי שנכנס לחנותו של בשם, אע"פ שלא מוכר ולוקח כלל, יצא, ריחו וריח בגדיו מבושם כל היום כולו. כלומר, שמי שנמצא בחברת החכמים השלמים אנשי המידות אשר שם שמים עליהם וכל מעשיהם באמת ואמונה, בהכרח אף הוא יבא דבק במעשיהם וילמד מדרכיהם, כאותו אדם שנכנס לחנות הבשמים, שאע"פ שלא קנה לעצמו בושם, בכל זאת, ממילא נקלט בו מן הריח הטוב שיש אצל הבשם. והנה, בשעה שיוסף הובא ביהו פרעה, הרי ברגע אחד יצא מבור תחתיות, ממעמד בזוי ונחות, אל רום פסגת המעלה, למצב שבו כל חכמי וחרטומי ארץ מצרים ובראשם פרעה מצפים ומייחלים למוצא פיו, לפתרון החלום שסודו היה מסעיר את נפש פרעה, עד שכמעט הייתה מבקשת נפשו לצאת. ובאותו המעמד כולם ראו את חכמת יוסף ואיך רוח ה' בו, ושהיה יודע בשבעים לשון של כל אומה ואומה. ועם כל זאת, יוסף לא התגאה ולא רמו עיניו, וכשרעה אמר לו "ואני שמעתי עליך לאמור תשמע חלום לפתור אותו", מיד ענה לו יוסף "בלעדי אלקים יענה את שלום פרעה", ולא נטל גדולה לעצמו לפאר ולרומם את מעמדו, אלא בענות חן ובטוהר לשונו ענה ואמר שלא לוקים פתרונות ושהוא רק הצינור והכלי שדרכו אפשר להעביר את דבר ה'. ובוודאי היה ליוסף הצדיק נסיון גדול מאוד בזה, שהיה השליכוהו לבור הכלא שתיים עשרה שנים ולא היה לו גואל או קרוב בכל ארץ מצרים, ולא עוד, אלא שאמרו עליו שהוא עבד ובוזי, והיה בשפל המדרגה. וכעת בזמן שעמד לפני פרעה וכולם מצפים לאמרי פיו, הרי יש בידו את האפשרות לרומם את קרנו ולהשיב את כבודו שנלקח ממנו, וכעת יכל להראות לעין כל את חכמתו ותבונתו. לכן, מאותו המעמד והאווירה המיוחדת שהיתה באותו המעמד, הושת גשם פרעה הרשע, ואף בו דבק משהו מן הענוהו הטהורה של יוסף הצדיק. ולכן, פרעה שיבח וקילס את יוסף ואף על פי שמעשה זה היה שלא כפי מידתו וכנגד כל אופיו וטבעו הגאה. ומזה נלמד עד כמה גדולה ההשפעה של דבר קדושה ומקום קדוש על האדם. עד כדי כך שהאדם יכול להפוך את עצמו מן הקצה אל הקצה. ובמי החנוכה, יש סיעתא דשמיא מיוחדת לדעת למצוא את הדבר אשר בה ישכון אור ולקבל הארה משמים עם מי ראוי להתחבר ועם מי לא, מי הם בכלל החכמים שראוי לדבוק בהם ובחברתם, ומי הם הרשעים והכסילים שחייבים להישמר מחברתם ופגיעתם הרעה. ובע"ה נזכה ללכת במסילות ישרים לאור המנורה הטהורה, היא התורה הקדושה.

ההקדשה המרכזית:

לעילוי נשמת:

הרב אורי זוהר בן גולדה זצוק"ל אסתר בת גי'זל. שם טוב בן אסתר ז"ל. הרב חיים אבישלום הכהן בן בלנא

לרפואה שלמה:

מו"ר הרב דוד שלום בציריך בן ויקטוריה, שירה בת אביגיל אלה, הרב בנימין דוב בן סימח. זכריה בן אפרים, אברהם אלברט בן בנינה, משה בן בנינה לרופאת הרבנית פיגא צפוריה בת הדסה. אסף בן מרים. מרים בת אסתר. אביב ואוראל שייכו לזרע קודש בר קיימא. להצלחת אייל אליה ומשפחתו הי"ו. העלון מוקדש להצלחת עם ישראל ברחמינות וגשמיות ולגאולה שלמה בקרוב אמן

הקדשת השבוע

רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל למו"ר הגאון הרב שמעון רפאל בן חביבה

סגולות לחנוכה

מ"ד הגאון הרב שלמה בצרי שליט"א

הדרך להגיע לידיעת ה'

נשיח בחוקיק

מאת מחבר הספר שליט"א

ואחרי שביארנו במאמרים הקודמים מהי אמונה. נבוא למה שאמרו חז"ל שיש ענין של "ידיעת השם" דיינו שלא מספיק רק להאמין בה' אלא צריך לדעת את ה'. והחילוק ביניהם הוא שאמונה זה שייך על דבר שלא ראינו אותו במוחש אלא אנו מאמינים באותו הדבר. אבל ידיעה היינו שראינו בעיינו את הדבר. ולשם דוגמא אדם לא 'מאמין' שיש לו ידיים, אלא אדם 'יודע' שיש לו ידיים מחמת שהוא ראה אותם. וכך כלפי הקב"ה לא מספיק להאמין בו אלא להגיע גם לדרגת ידיעת ה'. וזה דרגה יותר גבוהה מאמונה.

הדרך להגיע לידיעת ה' ע"י התבוננות

והדרך להגיע לידיעת ה' הוא ע"י התבוננות, התבוננות בנו, בבריאה, ובכל דבר שיש בבריאה. התבוננות בבריאה - אדם שיתבונן בבריאה הנפלאה והמדהימה שה' ברא, את הצבעים הסגוניים והמוגונים, השמים כחולים, ולעת השקיעה השמים נצבעים בגווני צהוב, כתום, אדום. ובשקיעה בצבע שחור. ומאידך בארץ יש שלל צבעים, פירות וירקות בשלל צבעים, צמחים ופרחים. נופים מושכי עין ומרהיבי נפש. וכדו'. ואם נתבונן לרגע מי ברא אלה, את כל היופי הזה, הרי ודאי שזה לא נוצר מאיליו, יש מישהו שברא ו'תכנן' את כל היופי הזה, נתאר לעצמנו שהכל היה רק בצבע אחיד, זה היה משעמם את העין, וברוב טובו וחסדו של ה' הוא צבע את הבריאה בשלל צבעים מרהיבים. עד כדי שאנו אומרים 'אין צור כאלוהינו' אין צייר כאלוהינו. פשוט יצירת מופת. אדם שמתבונן בזה הוא רואה את ה' מתוך הבריאה. וכביכול הקב"ה מדבר אליו מתוך הבריאה ואומר לו אני בראתי את כל זה. ועד כדי שחז"ל תיקנו נוסח ברכה בשם ומלכות שיש לברך על הימים והנהרות 'עושה מעשה בראשית' שברא את הים הגדול'. וכן כו"ב על ברכות הראיה, וכן המג"א וכמ"ש בגמ' ברכות (נב): שהטעם שמברכים במוצש"ק בורא "מאורי" האש, מפני שהרבה מאורות יש באור. ופרש"י שם שהשלהבת היא אדומה, לבנה וירקוקת. ע"ש.

והברכה היא על גודלו וטובו של הקב"ה שברא כל אלה.
ניתן להאזין למסרים ופנינים קצרים ממחבר הספר שליט"א
במספר 077-4017828 שילוחה 13

אהלי שם

הגאון הרב שאל מלכא שליט"א

רב מושב בורגתא לשעבר,
מחבר הספר "אהלי שם" ועוד.

הלכות שמנים ופתילות

א. שמן הנותר ביום השמיני - הנותר ביום השמיני של חנוכה מן השמן, אשר שם לשיעור ההדלקה של חצי השעה, עד שתכלה רגל מן השוק, עושה לו מדורה בפני עצמו ושורפו, מפני שהוקצה למצוותו, ואם נתערב בשמן כשר אחר, אם יש שישים כנגדו, הרי הוא בטל בשישים, ואם אין שישים כנגדו לבטלו, מותר להוסיף שמן כשר עליו עד שיהיה שישים לבטלו וישתמש בו לכל צרכיו וכן עיקר, מכוון שאין איסורו אלא מדרבנן. (שו"ע תרע"ז ס"ד, חזו"ע עמי קס).

ב. אם נתערב בשמן כשר אחר - אם יש פי שישים כנגדו, הרי הוא בטל בשישים, ואם אין שיעור שישים לבטלו, מכוון שאין איסורו אלא מדרבנן, מותר להוסיף שמן כשר עד שיהיה שישים לבטלו, וישתמש בו לכל צרכיו, וכן עיקר. [ישנה סתירה בשו"ע: ב"ד ס"י צט ס"ו, מרן השו"ע פסק כרמב"ם, שכל איסור דרבנן שנתערב בהיתר, מותר להרבות עליו ולבטלו, ובאור"ח ס"י תרע"ז ס"ד, פסק מרן לאסור כדעת מהר"ם מרוטנבורג. ה"ט"ז כתב ק"ל להיתר, וכן המג"א תרע"ז ס"ק יב, תירץ: לעולם מותר לבטלו, וכאן בחנוכה כתב בשם יש מי שאומר, לרמוז שאין דעתו כן, אלא כמ"ש ב"ד להיתר.

ג. בקבוק שמן או כוסות שמן שנשארו אחר חנוכה - אדם שקנה בקבוק שמן, ואחר שהדליק כל ימי החנוכה, נשאר שמן בבקבוק, אין השמן הנשאר אסור, אלא מותר להשתמש בו לכל צרכיו, מכוון שהזמנה לאו מילתא היא. (חזו"ע עמי קסז).

סגולת לרפואה: כותב רבי מנחם מנדל מקאצק שמי שנחלה במחלת השושנה, יקח שמן הנותר בכך של החנוכה וימרח על השושנה ויתרפא, ורמז לזה - "ומנותר קנקנים נעשה נס לשושנים" [וכמובן שאדם שקונה שמן צריך להתנות שיוכל להשתמש ממה שנותר בו לכל דבר שירצה שאם לא יתנה אסור להשתמש בשמן של המצוה].

והוא גם סגולה נגד פחד כשמורחים ממותר השמן על המצח אחר שרפתו (נוהג בחכמה) פעם הגיע לרבי הקדוש "מאפטא" אדם שהיה חולה במרה שחורה ועצבות. הרב יעץ לו להסתכל בנרות הקדושים שבחנוכה בשעה שדולקים וכך עשה, וכשקם למחרת משנתו נהפך לאיש אחר בריא ושמוח. (בינת ישראל)

סגולת שריפת הפתילות: ישמור כל לילה את הפתילות, ובלילה האחרון אחר שכבו הפתילות, יקחם וישרפם עם שאר השמן הנותר ומותר הפתילות הוא סגולה להינצל מאויבים וליסטים ומקטרגים בזאת השנה (האח נפשנו מערכת ח') ויש שמדלגים עליהם בשעה שנשרפים והוא סגולה לרווח או רווקה שיזכו באותה שנה לזיווג הגון (אביעה סגולות) יש אומרים שאם תדלג האשה מעל המדורה תזכה

לבנים (נוהג בחכמה)

ניתן להאזין לשיעורים של הרב שליט"א
במספר 077-4017828 שילוחה 55

כאייל תערוג

מ"ד הגאון הרב אייל עמרמי שליט"א

ראש מוסדות
"כאייל תערוג"

בכל מצב ובכל מקום לא מאבדים

את הביטחון ואומר בעל "חובת הלבבות": "ויאמר: אלוקי, הרעבתני, עירום עזבתני, במחשכי הלילה הושבתני. בגודלך נשבעתי שאם תשרפני באש, לא אוסיף כי אם אהבה ושמחה בך". אין מילים יפות מאלה!!! רבינו בחיי אומר שכל יהודי צריך להגיד לה': ריבוננו של עולם, גם אם תזרוק אותי עירום במקום חשוך ורעב, אני נשבע לך שגם אם תצית אותי באש, אני אמשיך לשיר ולרקוד לך'. אדם ידמה לעצמו שה' לוקח לו את הפרנסה, האישה, הילדים והתפקיד בעבודה כולל השם הטוב שלו וזורק אותו באיזה פח זבל עירוני. והוא נשאר באמונתו הגדולה בה' ואומר לה' שגם אם הוא ישרוף את הפח זבל עם בניזין, הוא ירקוד לו בתוכו, ובטח לא יתלונן ויגיד: 'למה זה קרה לי?' או 'אין צדק ואני מוכה גורל' כי האדם צריך בכל מקרה ובכל מצב שקורה לו, גם במצבים הקשים ביותר, להאמין שה' עושה לו רק טוב ואין רעיווד מלמעלה.

סוסייה

ציוד משרדי
הדפסת דפי סוכר

רח' עוזיאל 116 טל': 03-7323174
פתוח כל יום מ-7:30 בבוקר

דניאל החייט

מקבל כל סוגי התיקונים
יחס אישי ואדיב, מחירים נוחים

מכפלת 15 ₪
מכפלת + הצרה 35 ₪
רוכסן למכנס 20 ₪

רחוב שמואל ווינברג 3
פ. ירושלים 47, אזור העירייה
054-8736109

פרסם כאן!!

ותיה שותף לזיכוי הרבים

050-5218899

דפוס דדי

www.dfus-dadi.co.il

כל עבודות הדפוס
עוזיאל 95 רמת-גן

פליירים • כ.ביקור • מדבקות • מנטיס • חתמות • שילוס • משרדות • תיקונים

03-5744334

לוינסקי הקטנה

כשר קליה במקום

תבלינים, קיטניות
פירות יבשים, פיצוחים
והרבה דברים טובים

רח' עוזיאל 86 רמת גן
077-4044259

לעילוי נשמת: מ"ד מרן הגאון ר' שובדיה יוסף זצוק"ל מ"ד מרן הגאון ר' מרדכי אליהו זצוק"ל, הרבנית ספירית חיה בת בתיה, אסתר בת לונה מ"ד הרב חיים אבישולם הכהן (החלבן) בן בלנקא.

לזיווג הגון: אליהו חדר בן אסתר, אורטל בת מיכל, אליהו בן אהבה, תום בן אורית. עזרא חי בן לאה.

לרפואה והצלחה: מ"ד הרב חיים רבי בן שרה, בלהה בת מרים מרים בת אסתר, אסף בן מרים, שמחה בת אסתר, רות מירה בת שמחה. גו בן דליה אילה. שלמה בן לבנה. אברהם בן בלינה.